

et Skøn, og det kan paa den ene eller den anden Maade være lige ret. Det er slet ikke sagt, at man derfor skulde være saa svigagtig i en Kommune at vælge virkelig ukvalificerede Mænd, men der er, som jeg siger, Forskel paa Kvalifikation. Naar jeg nu siger, at skulde jeg ønske ondt over mine Modstandere i denne Sag, kunde jeg ikke ønske andet, end at de Herrer maatte faa Lykke med deres Lovforslag, ligger det altsaa i, at der efter min Mening er meget i Lovforslaget, som er fuldstændig galt, og som vilde kunne rettes under en udførligere Behandling. Men navnlig vil jeg sige til de Herrer Kjøbenhavnere, som trække hjem med den store Gevinst paa de 170,000 Kr., at ogsaa de ville komme til at føle Trykket af, hvad der vedtages nu, naar 800 Familier maa lide under den Bestemmelse, at 13-aarige ikke kunne udskrives af Skolen. Maaske er man endnu ikke rigtig klar over, hvor haardt en saadan Bestemmelse vil falde i Kjøbenhavn. Var man klar derover, vilde man maaske hellere ofre de 170,000 Kr. og beholde Tilladelsen for fattige Folk til at udskrive deres 13aarige Børn af Skolen. Det kan være, at netop Socialdemokraterne, som altid ville gøre sig til af at tale den fattige Arbejders Sag, kunne faa at føle, at de der ere gaaede alt for vidt. Det var jo fuldstændig rigtigt, at naar denne Bestemmelse skulde gælde ude i Landet, skulde den ogsaa gælde for Kjøbenhavn, ellers var der ikke Mætoede i Galskaben. Men jeg tror det er fejl, at det kommer til at gælde begge Steder, og jeg tror, det vil volde store Ubehageligheder. Jo længer jeg har haft med dette Lovforslag at gøre, jo klarere er jeg bleven over, at jeg maa yde det min Modstand, og jeg er nødt til at yde den denne Gang endnu for at gøre de Herrer opmærksomme paa, hvad det er, vi gaa ind til: Det er store Udgifter og ingen Højning i Undervisningen eller Oplysningen. Jeg kan derfor ikke andet end fraraade at stemme for Lovforslaget, og jeg henleder Opmærksomheden paa, at det gaar ikke an at gaa et eneste Skridt yderligere i Retning af at opgive Folkets Rettigheder med Hensyn til Kaldelsesmaaden og med Hensyn til de Udgifter, der kunne følge.

Ordføreren (J. C. Christensen): Ja dersom jeg troede, at det ærede Medlems Ønsker havde nogen Betydning for Lovforslagets videre Gang, vilde jeg bede det ærede Medlem om ikke af Medlidenhed

eller Barmhertighed mod sine Modstandere at tilbageholde Ønsket om, at Lovforslaget maatte blive ført igennem, men da jeg ikke har den Tro, at hans Ønsker have nogen videre Indflydelse paa Sagens Gang, vil jeg ikke rette nogen Bøn til ham om at fremsætte saadanne Ønsker, men ganske overlade til ham selv, hvad han i saa Henseende vil gøre. Det ærede Medlem henviste til, hvad Ordføreren i Landstinget havde udtalt om Kaldelsesmaaden. Ordføreren i Landstinget sagde, at det betød ikke noget for ham at tage den Strid op, der var om Fortolkningen af dette Spørgsmaal; det var Lovens Ord, det kom an paa. Men Lovens Ord ere saadanne, at blot man holder sig til dem, forlange vi ikke mere. Det var netop det, man ikke gjorde ved Loven af 1856. Lovens Ord ere her klare og tydelige, og naar man holder sig til dem, vil der ingen Strid blive om Udøvelsen af Kaldelsesmaaden i Fremtiden.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Sthyr): Jeg skal heller ikke gøre mange Bemærkninger. Jeg skal blot gøre det ærede Medlem for Maribo (R. Claussen) opmærksom paa, at naar han vil citere Landstingets Ordfører, turde det vist være rigtigere, om han havde taget lidt mere med af, hvad der staar i det følgende. Ordføreren udtaler der det samme, som jeg hele Tiden har hævdet, at det i Virkeligheden ingen Betydning har, idet „den Mulighed, at en dansk Kommunalbestyrelse skulde vise en saa svigagtig Adfærd, som det vilde være at omgaa Loven paa den Maade, tror jeg ikke paa.“ Jeg tror heller ikke paa det. Jeg har udtalt det gentagne Gange, at jeg tror ikke paa, at det virkelig vil faa Betydning, thi saaledes som Loven er affattet, vil det ikke ske. Og skulde det alligevel ske en enkelt Gang, vil det ikke ske tiere. Hvis man nemlig skulde falde paa at indstille en Lærer, som paa Grund af moralske Mangler ikke kunde komme i Betragtning, vil det have til Følge, at Styrelsen bliver opmærksom derpaa, og saa vil han hurtig ophøre med at være Ansøger. At man skulde indstille en til Lærer, som ikke duede til at være Lærer, for at faa en yngre og mere kvalificeret, tror jeg heller ikke paa, for saa vilde man udsætte sig for at faa en udygtig.

R. Claussen: Jeg fremhævede netop stærkt, at ved de moralske Mangler kommer det an paa et Skøn, og Skønnet kan være